

قدر مطلق یک توطئه

(کودتای نقاب به روایت اسناد)

www.ketab.ir

- سرشناسه :
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
فروست:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:
عنوان دیگر:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
شناسه افزوده:
شناسه افزوده:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:
- عسگری، شاداب، ۱۳۴۱ -
قدر مطلق یک توطئه: (کودتای نقاب به روایت اسناد)/ تالیف شاداب
عسگری، اسماعیل قمریان معمره
تهران: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی،
۱۳۹۸.
۶۸۸ ص.
مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات، مرکز اسناد انقلاب اسلامی؛ ۱۱۱۴
اسناد؛ ۸۵
۸۱۰۰۰ ریال: 3-949-419-964-978
فیفا
کتاب حاضر به مناسبت گرامیداشت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب
اسلامی منتشر شده است.
کودتای نقاب به روایت اسناد
ایران -- تاریخ -- جمهوری اسلامی، ۱۳۵۸ -- کودتای نوژه، ۱۳۵۹
Iran -- History -- Islamic Republic, 1979 -- Noje coup d'etat, 1980
ایران -- تاریخ -- جمهوری اسلامی، ۱۳۵۸ -- دخالت ایالات متحده
Iran -- History -- Islamic Republic, 1979 -- Participation, United States
قمریان، اسماعیل، ۱۳۵۷ -
مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی
DSR1۵۹۱/۵۹۹۶۵ ۱۳۹۸
۹۵۵/۰۸۴
۵۶۶۲۳۷۶

گرامیداشت
چهلمین سالگرد
پیروزی انقلاب اسلامی

عنوان: قدر مطلق یک توطئه (کودتای نقاب به روایت اسناد)

تألیف: شاداب عسکری، اسماعیل قمریان معمره

نویت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ قیمت: ۸۱۰۰۰ تومان

حروفچینی و لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۹-۹۴۹-۳

ISBN: 978-964-419-949-3

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به میدان قدس، روبهروی پمپ بنزین اسدی، پلاک ۱۹۵۴،

مرکز اسناد انقلاب اسلامی. صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۸۹۶ تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irdc.ir

ارزیاب: محمدحسن روزی طلب

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۳
پیشگفتار.....	۱۵
فصل اول: کودتا در سال‌های اول انقلاب.....	۲۳
آشنایی با کودتا.....	۲۵
کودتا در منطقه و جهان.....	۲۸
چرایی کودتا در سال‌های انقلاب.....	۲۹
کورتاژ، آخرین کودتا در حکومت پهلوی.....	۳۶
اولین کودتا در جمهوری اسلامی.....	۴۴
پی‌نوشت‌های فصل اول.....	۴۸
فصل دوم: بازشناسی عناصر کودتای نقاب.....	۵۷
دکتر شاپور بختیار - بالاترین رده‌ی کودتا.....	۵۹
لغو قراردادهای نظامی.....	۶۳
فعالیت‌های تشکیلاتی بختیار.....	۶۷

- مباحث جانبی پیرامون بختیار ۶۹
- سرهنک دوم محمدباقر بنی عامری - رئیس شاخه‌ی نظامی ۷۰
- منوچهر قربانی‌فر - مسئول شاخه‌ی تدارکات ۷۴
- پرویز قادسی - مسئول شاخه‌ی سیاسی ۷۶
- سپهبد سعید (سجاد) مهدیون - مسئول نظامیان ۸۰
- سرتیپ ستاد آیت‌الله محقق - مسئول گروه پروازی ۸۲
- سرهنک ستاد داریوش جلالی - مسئول عملیات زمینی برای گروه پروازی ۸۴
- سرهنک ستاد امامقلی ساوه‌درودی - مسئول شاخه‌ی اداره‌ی دوم ۸۶
- سرهنک ستاد هادی ایزدی - مسئول عملیات زمینی در تهران ۸۹
- سرهنک ستاد محمدرضا زادنادر مهرنوش - عضو شورای رهبری ۹۰
- سرهنک دوم علی فاریا - همکار مسئول عملیات زمینی در تهران ۹۲
- سرهنک دوم ستاد رحمت‌الله خلیفه سلطانی - همکار مسئول عملیات زمینی در تهران ۹۳
- سرگرد محسن جلالی قاجار - همکار مسئول عملیات زمینی در تهران ۹۴
- سرگرد سیروس ستوده - همکار مسئول عملیات زمینی در اهواز ۹۵
- سروان خلبان ابوالفضل نعمتی - لیدر و مسئول حمله به منزل امام‌خمینی ۹۶
- سروان خلبان امیدعلی بویری - لیدر و مسئول حمله به مجلس شورای اسلامی ۱۰۰
- ستوان یکم فنی ناصر رکنی - رابط بین نظامیان و غیرنظامیان با بختیار ۱۰۲
- ستوان یار سیاوش پورفهمیده - از اعضای تیم نیروی زمینی ۱۰۴
- استوار محمد مهدی حیدری - از سرتیم‌های نوه‌د برای حمله به پایگاه همدان ۱۰۵
- غیرنظامی خانم بی‌بی فرخ نیکبخت - رابط بین غیرنظامیان و بختیار ۱۰۷
- اطلاعات تکمیلی در خصوص سایر نظامیان ۱۰۹

۱۱۱..... پی‌نوشت‌های فصل دوم

۱۳۱..... فصل سوم: بازخوانی کودتا

۱۳۳..... روایت گازپورسکی از کودتا

۱۳۶..... روایت دوم از کودتا

۱۳۶..... اولین اخبار کودتای نقاب

۱۳۷..... دخالت رژیم بعث عراق در کودتا

۱۳۸..... چرایی و ضرورت ارتباط

۱۴۰..... چگونگی برقراری ارتباط

۱۴۵..... اسناد و مدارک موجود پیرامون ارتباط

۱۵۲..... دستگیری عناصر مشکوک

۱۵۵..... آخرین گزارش مکتوب پیرامون کودتا

۱۵۷..... یارگیری کودتاچیان

۱۶۲..... استفاده از روحانیت

۱۶۶..... افشای کودتا

۱۷۰..... طرح عملیاتی نقاب

۱۷۴..... روایتی جدید از کشف و خنثی‌سازی کودتا

۱۷۶..... خنثی‌سازی کودتا

۱۷۷..... خلع سلاح کودتاچیان

۱۷۸..... غافلگیری کودتاچیان

۱۸۲..... شهدای مقابله با کودتا

۱۸۵..... سرانجام کودتاچیان و خانواده‌ی آنان

۱۸۷.....	توبه‌کنندگان کودتا
۱۸۹.....	اشتباهات بزرگ در خوزستان
۱۹۲.....	چگونگی رفتار با کودتاجیان در خوزستان
۲۰۱.....	وضعیت لشکر ۹۲ زرهی در شروع جنگ تحمیلی
۲۰۴.....	پی‌نوشت‌های فصل سوم

فصل چهارم: رازها و رمزهای مغفول کودتا..... ۲۱۹

۲۲۱.....	حضور بهائیان در کودتا
۲۲۴.....	انضباط و رعایت سلسله‌مراتب
۲۲۵.....	دیسپلین در ارتش شاهنشاهی
۲۲۹.....	مستشاران آمریکایی در ایران
۲۲۹.....	مستشاران آمریکایی، مداخلات و تأثیرگذاری‌ها
۲۳۲.....	جایگاه و قدرت مستشاران آمریکایی
۲۳۴.....	یگان‌های شرکت‌کننده در کودتا
۲۳۴.....	ارزیابی یگان‌های ارتش شاهنشاهی
۲۳۸.....	فعالان در «کودتای نقاب»
۲۴۳.....	چگونگی انتخاب افراد کودتاجی
۲۴۵.....	اداره‌ی مستشاران نظامی آمریکا در ستاد بزرگ ارتشتاران
۲۴۷.....	کلام پایانی
۲۴۷.....	۱- انگیزه‌ی مالی برای کودتا
۲۴۸.....	۲- سایر انگیزه‌های کودتاجیان
۲۵۰.....	۳- ماهیت ضد دینی کودتاجیان

- ۴- دلهره‌ی بیش از حد کودتاچیان در زمینه‌ی موفقیت عملیات ۲۵۲
- ۵- عوام‌فریبی طراحان کودتا ۲۵۳
- ۶- ادعاهای احزاب در ارتباط با افشای کودتا ۲۵۴
- ۷- انحلال ارتش ۲۵۵
- ۸- همراهی رژیم بعث عراق با کودتاچیان ۲۵۸
- ۹- نقش آمریکا ۲۶۱
- ۱۱- کودتا یا توطئه؟ ۲۶۵
- پی‌نوشت‌های فصل چهارم ۲۶۷
- پیوست‌ها ۲۸۹
- اسامی تعدادی از افراد شرکت‌کننده در کودتای نقاب ۲۹۹
- فهرست تفصیلی پیوست‌ها ۳۱۱
- کتابنامه ۶۴۵

مقدمه

در هر مقطع از دوران تاریخ‌ساز این کشور، همت پژوهشگران متوجه موضوعی ویژه می‌گردد که به‌علل و دلایلی خاص اولویت می‌یابند. در لابه‌لای اسناد و مدارک تاریخ معاصر ایران، اوراقی ناخوانده به‌چشم می‌خورد که کنکاش و جستجوی مضاعف را می‌طلبند. از این اوراق گاه مدّت زمانی طولانی می‌گذرد و گاه به رویدادهایی معطوف است که به‌لحاظ کرونولوژیک چندان از ما دور نیستند. در این میان، بسیاری از حوادث و رویدادها، یا به‌دلیل برخورداری از ویژگی موضوعی و حسّاسیت تاریخی یا به‌خاطر نقشی که افرادی خاص در آنها ایفا کرده‌اند و یا ردّ پاهایی که از توطئه و مکر دشمنان پیدا و پنهان برجای مانده است، مشمول مرور زمان نمی‌شوند و از حیطةی توجّه تاریخ‌نویسان و پژوهندگان خارج نمی‌گردند.

با توجّه به آنچه بیان شد، معاونت اسناد و کتابخانه‌ی این مرکز - با تمرکز بر اسناد موجود همراه با بررسی دقیق صحت و سقم وقایع و اظهارات - مجموعه کتاب‌هایی را با همکاری صاحب‌نظران هر رشته و کارشناسانی که اغلب خود ناظر سیر حوادث و رویدادها بوده یا در آن نقش داشته‌اند، تدوین و تألیف نموده به بازار نشر عرضه می‌کند. با امید به رونق بیشتر چنین تحقیقات و آثاری، از خوانندگان نکته‌سنج انتظار داریم که دیدگاه‌ها و نظرات خود را با این مرکز در میان گذارند.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی